

Digital Destiny Παιδαγωγικό Πλαίσιο

Υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην ενσωμάτωση κοινωνικών ζητημάτων
στις τάξεις τους με τη χρήση του μοντέλου της μικτής μάθησης

Το παιδαγωγικό πλαίσιο του Digital Destiny παρέχει μια δομή μέσω της οποίας οι δάσκαλοι μπορούν να ενσωματώσουν κοινωνικά ζητήματα (στόχους βιώσιμης ανάπτυξης) στο υπάρχον πρόγραμμα σπουδών τους, χρησιμοποιώντας ιδιαίτερα ελκυστικές παιδαγωγικές μεθόδους και το μοντέλο της μικτής μάθησης .

Το Digital Destiny προσφέρει ένα σύνολο αρχών που θα υποστηρίξουν τους δασκάλους να σκέφτονται, να αναπτύσσουν και να δημιουργούν στοχαστικές και προσεκτικά σχεδιασμένες μαθησιακές εμπειρίες για τους μαθητές τους σε ανοιχτά και ασφαλή περιβάλλοντα τάξης όπου ακούγονται όλες οι φωνές.

Το Digital Destiny εισάγει ένα σύνολο εργαλείων και μεθόδων μάθησης για χρήση με μαθητές σε ένα μικτό περιβάλλον μάθησης που προσφέρει μια απρόσκοπτη σύνδεση μεταξύ σχολείου και σπιτιού

Τέλος, το Digital Destiny δημιούργησε μια πλατφόρμα ψηφιακής μάθησης που συμπληρώνει και επεκτείνει αυτό το πλαίσιο γεφυρώνοντας τη θεωρία και την πράξη μέσω εκπαιδευτικού υλικού επαγγελματικής ανάπτυξης και εκπαιδευτικών εργαλείων για παιδιά 6-10 ετών,

Το Digital Destiny αποτελεί έργο Erasmus + στο οποίο συμμετέχουν οι εξής οργανισμοί:

NORTH Consulting	Ισλανδία
Djapo vzw	Βέλγιο
Mediawijs vzw	Βέλγιο
Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας	Ελλάδα
Institutul Intercultural Timisoara	Ρουμανία

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

NORTH
CONSULTING

 mediawijs

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

Εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη	5
Βιώσιμη ανάπτυξη	5
Ένα παιδαγωγικό πλαίσιο για την εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη: Digital Destiny	7
Εστιάζοντας στο παιδαγωγικό πλαίσιο Digital Destiny: 5 παιδαγωγικές αρχές	7
Η δημιουργία ενός περιβάλλοντος πειραματισμού μέσω των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης	8
Οι πέντε παιδαγωγικές αρχές	9
1η αρχή : Ενεργοποίηση μάθησης μέσω κοινωνικών θεμάτων	9
2η αρχή : Ενεργοποίηση μάθησης μέσω αλληλεπίδρασης	10
3η αρχή: Ενεργοποίηση μάθησης μέσω σκέψης	11
4η αρχή :Ενεργοποίηση μάθησης μέσω μιας δομημένης διαδικασίας	13
Ιστορίες ως εργαλεία μάθησης	15
Σχεδιαστική σκέψη	16
Μάθηση βασισμένη στην επίλυση προβλημάτων (Problem Based learning)	16
Μάθηση μέσω υλοποίησης πρότζεκτ (Project-Based Learning)	17
5η αρχή : Ενεργοποίηση μάθησης μέσω αναστοχασμού και αξιολόγησης	13
Μικτή μάθηση για ενεργοποίηση μάθησης	19
Συνδυάζοντας τις ψηφιακές δεξιότητες, δεξιότητες βιώσιμης ανάπτυξης και τη ψηφιακή συμπερίληψη που απαιτούνται σε μικτά περιβάλλοντα μάθησης	19

Εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη

Η Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (EBA) είναι η εκπαίδευση που ενθαρρύνει την ανάπτυξη της ικανότητας να ενεργούμε ως ανθεκτικοί και συνειδητοποιημένοι πολίτες. Αυτό γίνεται προσφέροντας στους μαθητές ευκαιρίες να εξασκηθούν σε κοινωνικά ζητήματα. Στην ΕΑΑ, τα κοινωνικά ζητήματα θεωρούνται ενδιαφέρουσες κινητήριες δυνάμεις για δημιουργική και κριτική έρευνα, για την εύρεση νέων τρόπων κατανόησης τους κόσμου και, κατά συνέπεια, για μάθηση.

Με άλλα λόγια, οι εκπαιδευτικοί θα οργανώνουν μερικές φορές συγκεκριμένες δράσεις προς όφελος της κοινωνίας, αλλά θα χρησιμοποιούν κυρίως κοινωνικά ζητήματα ως σχετικό πλαίσιο μάθησης, όπου οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να βιώσουν ότι οι ίδιοι μπορούν να σκεφτούν για τα κοινωνικά ζητήματα και να κάνουν τις δικές τους επιλογές ανάλογα.

Βιώσιμη ανάπτυξη

Ο όρος «βιώσιμη ανάπτυξη» (BA) δηλώνει ένα όραμα για το πώς όλες οι ανθρώπινες δραστηριότητες πρέπει να οργανωθούν, να δοθούν, να αναπτυχθούν. Τα Ηνωμένα Έθνη ορίζουν την BA ως εξής:

«Η Βιώσιμη Ανάπτυξη είναι η ανάπτυξη που ανταποκρίνεται στην κάλυψη των αναγκών του σήμερα χωρίς να διακυβεύεται η ικανότητα των μελλοντικών γενεών να καλύψουν τις δικές τους ανάγκες».

Το όραμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη έχει μεταφραστεί σε ένα εργαλείο που ονομάζεται «The Doughnut» (το ντόνατ). Το ντόνατ μπορεί να θεωρηθεί ως πυξίδα για την ανθρώπινη δραστηριότητα. Αυτή η πυξίδα περιγράφει δύο σημαντικά όρια για όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες:

- **ένα κοινωνικό θεμέλιο**, δηλαδή να εγγυάται το δικαίωμα όλων των ανθρώπων να έχουν πρόσβαση στα βασικά της ζωής
- **ένα οικολογικό ανώτατο όριο**, για να διασφαλίσουμε ότι δεν θα υπερβούμε τα πλανητικά όρια των οικολογικών μας συστημάτων. Ανάμεσα σε αυτά τα δύο όρια βρίσκεται ένας χώρος όπου είναι οικολογικά ασφαλές και κοινωνικά δίκαιο να αναπτύσσονται οι ανθρώπινες δραστηριότητες

(<https://doughnuteconomics.org/about-doughnut-economics>).

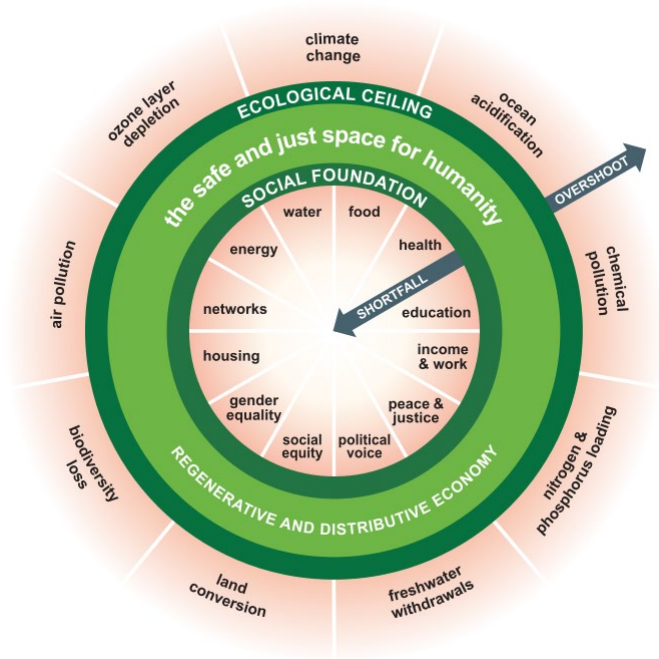
Ποιά κατεύθυνση να ακολουθήσουμε με τη βιώσιμη ανάπτυξη ;

- Η εικόνα 2 αποκαλύπτει την τρέχουσα κατάσταση του πλανήτη μας. Μπορείτε να το σκεφτείτε ως τη «selfie» της ανθρωπότητας στις πρώτες μέρες του 21ου αιώνα. Κάθε διάσταση μετριέται, όπου είναι δυνατόν, με 1 ή 2 δείκτες, και οι κόκκινες σφήνες δείχνουν την έκταση της έλλειψης και υπέρβασης των κοινωνικών και πλανητικών ορίων του μοντέλου.
- Μας δείχνει ότι εκατομμύρια άνθρωποι εξακολουθούν να υπολείπονται και στις 12 κοινωνικές διαστάσεις και ότι η ανθρωπότητα έχει ήδη ξεπεράσει τουλάχιστον τέσσερα όρια (η ατμοσφαιρική ρύπανση και η χημική ρύπανση επί του παρόντος δεν έχουν προσδιοριστεί ποσοτικά).

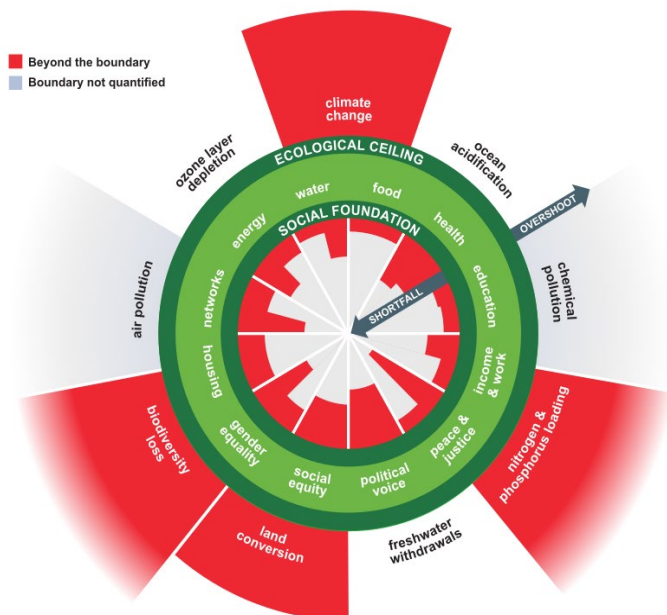

- Για να επιτευχθεί ο στόχος του 21ου αιώνα για την κάλυψη των αναγκών όλου του πλανήτη σημαίνει να εξαλειφθεί όλο το κόκκινο από το διάγραμμα και αυτό πρέπει να γίνει και από τις δύο πλευρές ταυτόχρονα

ΕΙΚΟΝΑ 1: Το ΝΤΟΝΑΤ. ΠΗΓΗ: [HTTPS://DOUGHNUTECONOMICS.ORG/TOOLS/11](https://DOUGHNUTECONOMICS.ORG/TOOLS/11)

ΕΙΚΟΝΑ 2

Ένα παιδαγωγικό πλαίσιο για την εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη: Digital Destiny

Το Παιδαγωγικό Πλαίσιο Digital Destiny στοχεύει να έμφαση στις δυνατότητες και τα πρόσθετα οφέλη της μικτής μάθησης. Προσφέρει μια βάση για τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν τις διδακτικές τους πρακτικές βιωσιμότητας. Προορίζεται ως μια πυξίδα για τους εκπαιδευτικούς στο σχεδιασμό και τη διευκόλυνση των μαθησιακών εμπειριών σε σχέση με τα κοινωνικά ζητήματα.

Αυτό το παιδαγωγικό πλαίσιο βασίζεται στις ακόλουθες αρχές σχετικά με την εκπαίδευση και τη μάθηση:

- Η εκπαίδευση είναι μια διαδικασία μετασχηματισμού, τόσο για τον δάσκαλο όσο και για τους μαθητές
- ο δάσκαλος είναι σχεδιαστής, ερευνητής και μαθητής
- Η προσθήκη μεθοδολογιών ψηφιακής διδασκαλίας μπορεί να προσφέρει οφέλη για τη μάθηση των μαθητών
- Οι γονείς παρέχουν ολοκληρωμένη υποστήριξη για τη μάθηση των μαθητών στο σπίτι

Το πλαίσιο εξηγεί

- πώς το Digital Destiny θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίξει τους δασκάλους στη δημιουργία ενός ουσιαστικού περιβάλλοντος μάθησης για την βιώσιμη ανάπτυξη, σε ένα μεικτό μαθησιακό πλαίσιο όπου αυτό είναι εφικτό ή επιθυμητό.
- πόσο η αποτελεσματική επικοινωνία με τους γονείς υποστηρίζει τη μάθηση των παιδιών τους στην εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη σε ένα μικτό μαθησιακό πλαίσιο

Αυτό γίνεται σε εννοιολογικό επίπεδο, ώστε να μπορεί να γίνει διδακτική και πιο πρακτική δουλειά από τον εκπαιδευτικό, εντός των κατευθυντήριων γραμμών του πλαισίου.

Εστιάζοντας στο παιδαγωγικό πλαίσιο Digital Destiny: 5 παιδαγωγικές αρχές

Ένας εκπαιδευτικός μπορεί να δημιουργήσει ευκαιρίες μάθησης για τους μαθητές σχεδιάζοντας δραστηριότητες σύμφωνα με τις ακόλουθες πέντε αρχές του Παιδαγωγικού Πλαισίου Digital Destiny. Οι αρχές μπορούν να λειτουργήσουν ως πυξίδα για τους εκπαιδευτικούς, με στόχο να μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν στο σχεδιασμό των μαθημάτων τους.

Σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν προϋποθέσεις ανάπτυξης, ούτε προορίζονται ως μαθησιακοί στόχοι από μόνες τους: έχουν σχεδιαστεί με στόχο για να δημιουργήσουν ευκαιρίες στους μαθητές να ασχοληθούν με κοινωνικά ζητήματα και με αυτόν τον τρόπο, να αναπτύξουν την ικανότητα να ενεργούν ως συνειδητοί πολίτες.

1. **Ενίσχυση της μάθησης μέσω κοινωνικών ζητημάτων** βοηθώντας τους μαθητές να συνδεθούν με σχετικά ζητήματα στο στενό τους περιβάλλον, την κοινότητα, τη χώρα ή παγκοσμίως.
2. **Ενίσχυση της μάθησης μέσω της αλληλεπίδρασης** ενθαρρύνοντας τους μαθητές να συμμετάσχουν σε αλληλεπιδράσεις και να βιώσουν τον πλούτο της διαφορετικότητας.

3. **Ενίσχυση της μάθησης μέσω της σκέψης** προσφέροντας στους μαθητές εμπειρίες με το σχεδιασμό αποτελεσματικών στρατηγικών σκέψης.
4. **Ενίσχυση της μάθησης μέσω του αναστοχασμού και της αξιολόγησης** με την ανάπτυξη μιας αναστοχαστικής διαδικασίας προβληματισμού τόσο για τη διαδικασία όσο και για τα αποτελέσματα
5. **Ενίσχυση της μάθησης μέσω** της δομημένων δραστηριοτήτων, εμπλέκοντας τους εκπαιδευόμενους στη διαδικασία δημιουργίας νοήματος.

Η δημιουργία ενός περιβάλλοντος πειραματισμού μέσω των στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης

Το Digital Destiny υποστηρίζει τους εκπαιδευτικούς στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος μάθησης σε σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσα από το μπορούν να προσφέρουν στους μαθητές ευκαιρίες να αναπτύξουν την ικανότητα να ενεργούν συνειδητά ως υπεύθυνοι πολίτες. Αυτό το μαθησιακό περιβάλλον ονομάζεται «πειραματικό περιβάλλον για τη βιώσιμη ανάπτυξη».

Η έννοια «πειραματικό» αναφέρεται στο σχολείο ως μια δραστηριότητα μέσω της οποίας :

- οι μαθητές μαθαίνουν από εμπειρίες σε σχέση με κοινωνικά ζητήματα.
- Τα λάθη νοούνται ως ευκαιρίες από τις οποίες μπορεί κανείς να μάθει.
- η μάθηση υλοποιείται μέσω της ενασχόλησής τους και των πειραματισμών τους με κοινωνικά ζητήματα.

Σε ένα μαθησιακό περιβάλλον βιώσιμης ανάπτυξης, δίνεται προσοχή σε αυτές τις αρχές με στόχο τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υψηλής ποιότητας μαθησιακού περιβάλλοντος για την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Η ποιότητα του μαθησιακού περιβάλλοντος μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να βελτιωθεί με την εισαγωγή μικτών μεθόδων μάθησης. Το Digital Destiny εστιάζει στη δημιουργία ενός τέτοιου μαθησιακού περιβάλλοντος στο σχολείο.

Οι πέντε παιδαγωγικές αρχές

1η αρχή : Ενεργοποίηση μάθησης μέσω κοινωνικών θεμάτων

Τι:

Τα κοινωνικά ζητήματα είναι αυθεντικά, συλλογικά θέματα που απασχολούν την κοινωνία. Συχνά αφορούν την κοινωνία με αρνητικό τρόπο, επειδή συνεπάγονται περίπλοκες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες. Παραδείγματα κοινωνικών ζητημάτων είναι η ανισότητα των φύλων, η έλλειψη ψυχικής ευεξίας στους νέους, η φορολογική ανισότητα, η κλιματική αλλαγή, οι ξηρασίες, η ρύπανση των υδάτων...

Γιατι:

Τα κοινωνικά ζητήματα μας δίνουν την αίσθηση ότι δεν έχουμε τις κατάλληλες γνώσεις ή δεξιότητες για να δώσουμε μια απάντηση. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο παρέχουν ένα ενδιαφέρον πλαίσιο για μάθηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων, καθώς προκαλούν το ενδιαφέρον και δίνουν κίνητρο για περαιτέρω έρευνα και μάθηση.

Με άλλα λόγια, τα κοινωνικά ζητήματα πυροδοτούν το ενδιαφέρον των μαθητών και κάνουν τους μαθητές να αρχίσουν να σκέφτονται, αρκεί ο εκπαιδευτικός να σχεδιάζει ένα μαθησιακό περιβάλλον που να κατευθύνει τη μάθηση προς ορισμένους μαθησιακούς στόχους που έχει θέσει για τους μαθητές.

Πως:

Η μάθηση μέσω κοινωνικών ζητημάτων απαιτεί δραστηριότητες όπου οι εκπαιδευτικοί...

- αυξάνουν την επίγνωση των μαθητών για ζητήματα στο στενό τους περιβάλλον, τις κοινότητες και τον κόσμο και τους παρακινεί να εξερευνήσουν, να διερευνήσουν, να προβληματιστούν... και με αυτόν τον τρόπο να μάθουν.

2η αρχή : Ενεργοποίηση μάθησης μέσω αλληλεπίδρασης

Τι:

Η γνώση και η κατανόηση πραγματοποιούνται μέσα στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασης η οποία μπορεί να περιλαμβάνει διάλογο, κατανόηση διαφορετικών ιδεών όπως παρουσιάζονται από διάφορους τρόπους επικοινωνίας και έκφρασης (διαδικτυακό, κείμενα, αντικείμενα, μέσα, κλπ).

Με την έννοια «αλληλεπίδραση» εννοούμε την έκφραση, την εξερεύνηση και τη διερεύνηση των:

- οπτική γωνία , των άλλων* και της δικής μας
- σκέψεις, ιδέες, συναισθήματα, αλλά και τον φυσικό, υλικό κόσμο
- μέσω της αλληλεπίδρασης με άλλους, είτε αυτοπροσώπως, είτε διαδικτυακά**, και με τον υλικό κόσμο.

*Άλλοι μπορεί να είναι συνομήλικοι, δάσκαλοι, κοινωνικοί παράγοντες όπως γονείς, επαγγελματίες από την κοινότητα του σχολείου, πολιτικοί, γείτονες, αλλά ακόμη και άνθρωποι από την άλλη άκρη του κόσμου.

** περιλαμβάνει βιβλία, άρθρα, ντοκιμαντέρ κ.λπ.

Γιατι:

Η αλληλεπίδραση με άλλη οπτική γωνία είναι σημαντική για την μάθηση καθώς με αυτό τον τρόπο οι εκπαιδευόμενοι επαναπροσδιορίζουν και αναπτύσσουν τις ιδέες τους σε σχέση με άλλες οπτικές (των εκπαιδευομένων).

Πως:

Αυτή η αρχή αφορά τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος μάθησης που ενθαρρύνει τους μαθητές να επεξεργάζονται ενεργά τον τρόπο σκέψης των άλλων, όπως να τους παρακινούν να παραφράζουν μια κοινή θέση, να συμπληρώνουν τα επιχειρήματα των άλλων, να αναπτύσσουν τις απόψεις των άλλων, να δείχνουν ότι οι απόψεις των άλλων έχουν αιτιολογηθεί ικανοποιητικά, κριτικάρτε το σκεπτικό άλλων μαθητών.

Η μάθηση μέσω της αλληλεπίδρασης με άλλες οπτικές απαιτεί από τους εκπαιδευτικούς...

- να αναδείξουν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ της οπτικής γωνίας του μαθητή και άλλων οπτικών.
- να δημιουργήσουν ένα μαθησιακό περιβάλλον που προωθεί και ενθαρρύνει την έκφραση ιδεών και απόψεων με σεβασμό
- να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον μάθησης που προωθεί την ενεργή ακρόαση.
- να δημιουργήσει μαθησιακές εμπειρίες στις οποίες οι μαθητές μπορούν να λάβουν υπόψη τις απόψεις των άλλων και τις δικές τους, επιτρέποντας σε όλους να αναπτυχθούν και να αλλάξουν σε σχέση με τη μάθησή τους.

3η αρχή: Ενεργοποίηση μάθησης μέσω σκέψης

Τι:

Η σκέψη είναι απαραίτητη για τη μάθηση. Όταν λέμε «σκέψη» εννοούμε όλα τα είδη των διαδικασιών σκέψης, όπως, μεταξύ άλλων, την κριτική και δημιουργική σκέψη, τη συστημική σκέψη, ... που όλες περιλαμβάνουν διαδικασίες σκέψης όπως περιγραφή, πρόβλεψη, παρατήρηση, σύγκριση, φαντασία, ...

Γιατί:

Από πολλές απόψεις, η εκπαίδευση αφορά τη διδασκαλία των μαθητών να ξέρουν τι να κάνουν όταν δεν ξέρουν την απάντηση. Αυτό είναι ακόμη πιο σημαντικό όταν αντιμετωπίζουμε προβλήματα στην κοινωνία. Η εστίαση στη διδασκαλία της σκέψης με σαφή τρόπο βοηθά στην ανάπτυξη στρατηγικών σκέψης που απαιτούνται στην καθημερινή και επαγγελματική λήψη αποφάσεων. Η ανάπτυξη της μεταγνώσης, η οποία περιλαμβάνει τόσο τις διανοητικές όσο και τις συναισθηματικές καταστάσεις και διαδικασίες, είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τον εκπαιδευόμενο.

Σκέψη προσανατολισμένη στη δράση

Σε αυτή την παιδαγωγική αρχή, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε ένα είδος σκέψης που είναι βασικό για την βιώσιμη ανάπτυξη : τη σκέψη προσανατολισμένη στη δράση.

Τι:

Η σκέψη με προσανατολισμό στη δράση έχει να κάνει με την απόκτηση εμπειρίας στην εξέταση ενός κοινωνικού ζητήματος, τον καθορισμό ενός στόχου, τη χάραξη στρατηγικής για να φτάσει κανείς εκεί και, τέλος, την απόκτηση εμπιστοσύνης στο ότι μπορεί να κάνει την αλλαγή που είχε στο μυαλό του. Η λέξη «δράση» μπορεί να αναφέρεται στην κοινωνική αλλαγή αλλά και στην αλλαγή στη σκέψη κάποιου, είτε στη δική του σκέψη είτε στη σκέψη των άλλων (αύξηση της ευαισθητοποίησης ή ακόμα και απλώς κατανόηση ενός περίπλοκου ζητήματος). Αν και η δράση μπορεί να αναληφθεί μεμονωμένα, υπάρχει μεγάλη ανάγκη για συλλογική δράση, όπου μια ομάδα ανθρώπων ενεργεί προς έναν κοινό στόχο.

Επίσης, ένα σημαντικό στοιχείο της προσανατολισμένης στη δράση σκέψης είναι ο προσανατολισμός στο στόχο. Ολόκληρη η στρατηγική για την επίτευξη του προσεκτικά διατυπωμένου στόχου είναι εξίσου προσεκτικά σχεδιασμένη. Σε αντίθεση με τις δραστηριότητες στο σχολείο όπου οι μαθητές εκτελούν απλώς ένα κοινωνικό καθήκον, όπως η συλλογή σκουπιδιών στη γειτονιά ή η συλλογή χρημάτων για ένα ανθρωπιστικό πρόγραμμα, η σκέψη προσανατολισμένη στη δράση αφορά την ενθάρρυνση των μαθητών να σκεφτούν τι τους αγγίζει σε ένα κοινωνικό ζήτημα και να ορίσουν στόχο (δράση) ανάλογα.

Αυτή η αρχή αφορά τη δημιουργία ενός μαθησιακού περιβάλλοντος που ενθαρρύνει τους μαθητές να...

- σκεφτούν τα κοινωνικά ζητήματα
- ορίσουν τι τους αγγίζει το θέμα

- οριστούν μια πρόκληση ανάλογα
- θέσπιση στρατηγική για την επίτευξη του στόχου (δράση)
- αναλογιστούν τη διαδικασία και να έχουν επίγνωση των επιτυχιών και να μάθουν από τις αποτυχίες

Γιατι;

Η σκέψη προσανατολισμένη στη δράση προσφέρει στους μαθητές την ευκαιρία να αποκτήσουν εμπιστοσύνη σχετικά με τις δυνατότητά τους να είναι ενεργό μέρος του κόσμου.

Πως;

Εν ολίγοις, η μάθηση μέσω της σκέψης απαιτεί δραστηριότητες που...

- επικεντρώνονται στην καλλιέργεια των διαδικασιών σκέψης κάνοντας τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν το κοινωνικό ζήτημα και τη σημασία ενός καλού και σαφούς ορισμού της πρόκλησης ή του αποτελέσματος, για να σχεδιάσουν τη διαδικασία σκέψης που μπορεί να οδηγήσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα.
- ενημερώνουν τους μαθητές για τις συγκεκριμένες διαδικασίες σκέψης που χρησιμοποιούν όταν εργάζονται για ένα συγκεκριμένο επιθυμητό αποτέλεσμα.
- αναπτύσσουν πρακτικές αναστοχασμού

4η αρχή : Ενεργοποίηση μάθησης μέσω αναστοχασμού και αξιολόγησης

Οι διαδικασίες αξιολόγησης και στοχαστικής σκέψης αποτελούν ουσιαστική πτυχή της εκπαίδευσης, τόσο για τους μαθητές όσο και για τους εκπαιδευτικούς. Με την ενσωμάτωση αυτών των διαδικασιών στην καθημερινή πρακτική στην τάξη, οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευόμενοι μαθαίνουν να τις μοντελοποιούν και να τις εξωτερικεύουν, ώστε να γίνουν πρακτικές δια βίου μάθησης

Αναστοχασμός

Τι;

Με τον αναστοχασμό εννοούμε νοητικές δραστηριότητες κατά τις οποίες ένα άτομο παρατηρεί συνειδητά και σκέφτεται τις δικές του και κοινές/κοινές εμπειρίες ή/και συμπεριφορές του.

Γιατι;

Ο αναστοχασμός είναι απαραίτητος για τη μάθηση. Όταν προσεγγίζεται με συστηματικό, αυστηρό και πειθαρχημένο τρόπο, οι μαθητές υιοθετούν μια συνήθεια αναστοχασμού, στο σχολείο, στο σπίτι και αλλού. Ενσωματώνοντας τον προβληματισμό στην καθημερινή διδακτική πρακτική, οι εκπαιδευτικοί δημιουργούν ένα περιβάλλον όπου οι μαθητές αναπτύσσουν μια στάση που εκτιμά την προσωπική και πνευματική ανάπτυξη του εαυτού και των άλλων. Ο αναστοχασμός μπορεί να γίνει σε ατομική βάση και μπορεί να εμπλουτιστεί με προβληματισμό μέσα σε μια ομάδα.

Καποια πλεονεκτήματα του συνεργατικού αναστοχασμού:

1. Επιβεβαίωση της αξίας της εμπειρίας κάποιου: κατι που έχει σημασία για έναν άνθρωπο μπορεί πολύ εύκολα να απορριφθεί ως ασήμαντο από κάποιον άλλο..
2. Βλέπουμε τα πράγματα με μια νέα οπτική
3. Όταν κάποιος είναι υπόλογος σε μια ομάδα, αισθάνεται ευθύνη απέναντι στους άλλους.

Αξιολόγηση

Τι;

Με τον όρο αξιολόγηση εννοούμε τη συστηματική συλλογή και ανάλυση μιας διαδικασίας και του αποτελέσματος προκειμένου να προσδιοριστεί η αξία ενός αποτελέσματος ή διαδικασίας.

Γιατι;

Η αξιολόγηση είναι σημαντική για :

- την υποστήριξη της ανάπτυξης μιας διδακτικής δραστηριότητας ή μιας μαθησιακής διαδικασίας (διαμορφωτική αξιολόγηση).
- την αξιολόγηση του τελικού αντίκτυπου της μαθησιακής ή διδακτικής δραστηριότητας (αθροιστική αξιολόγηση)
- τη διατύπωση μιας κρίσης με βάση εσωτερικά ή/και εξωτερικά κριτήρια που διατυπώθηκαν από τον εκπαιδευτή ή/και από τον εκπαιδευόμενο.

Η μάθηση μέσω της αξιολόγησης είναι ιδιαίτερα σημαντική για την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς δίνει τη δυνατότητα τόσο στον δάσκαλο όσο και στους μαθητές να σκέφτονται κριτικά για την κοινωνία, να αξιολογούν τον τρόπο που πάνε τα πράγματα και να συμμετέχουν στην ανανέωση, τη μεταμόρφωση, τον επανασχεδιασμό... μικρότερων ή μεγαλύτερων πτυχών του εαυτού τους ή/και της κοινωνίας. Αυτή η αρχή αφορά τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος μάθησης που ενσωματώνει διαδικασίες στοχαστικής και αξιολογικής σκέψης στις καθημερινές διδακτικές πρακτικές.

Πως;

Μαθαίνοντας μέσω του αναστοχασμού και της αξιολόγησης απαιτεί οι εκπαιδευτικοί ...

- ✓ είναι σαφείς στα μαθησιακά τους αποτελέσματα και στις μεθόδους που θα χρησιμοποιήσουν για να προβληματιστούν και να αξιολογήσουν τη μάθηση και τη διαδικασία.
- ✓ δημιουργούν πολλαπλές και ποικίλες ευκαιρίες για τους εκπαιδευόμενους να προβληματιστούν όχι μόνο για τη μαθησιακή τους διαδικασία, ατομικά και ομαδικά, αλλά και για κοινωνικά ζητήματα.
- ✓ επικαιροποιούν τα μαθησιακά σχέδια με βάση αυτές τις αξιολογήσεις.

5η αρχή :Ενεργοποίηση μάθησης μέσω μιας δομημένης διαδικασίας

Λαμβάνοντας υπόψη έναν από τους βασικούς στόχους της εκπαίδευσης σήμερα είναι οι μαθητές να είναι σε θέση να δίνουν λύσεις σε μη οικείες καταστάσεις / προβλήματα , η σύνδεση τη γνώσης που αποκτούμε στο σχολείο με τον πραγματικό κόσμο σ είναι ζωτικής σημασίας. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να βεβαιωθούν ότι οι μαθητές κατανοούν ποιος είναι ο σκοπός της γνώσης ή πώς να την εφαρμόσουν στην καθημερινή τους ζωή.

Τι;

Η ουσιαστική εκπαίδευση έχει να κάνει με τη μάθηση που δίνει τη δυνατότητα να γίνει εφαρμογή της ήδη αποκτηθείσες γνώσης σε νέες καταστάσεις. Ο δάσκαλος διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη δημιουργία του σκηνικού για τους μαθητές να κάνουν αυτές τις συνδέσεις. Υπάρχουν διάφορες μεθοδολογίες και προσεγγίσεις που μπορεί να χρησιμοποιήσει ένας εκπαιδευτικός, ορισμένες από αυτές είναι : η αφήγηση, η σχεδιαστική σκέψη, η μάθηση βάσει προβλημάτων και η μάθηση βάσει έργου.

Αφήγηση ιστοριών

Τι;

Η αφήγηση ιστοριών είναι ένας τρόπος για να φανταστεί κανείς τον κόσμο, να τον αναδημιουργήσει και να κάνει συνειδητές επιλογές. Το να είναι κανείς αφηγητής είναι μια απίστευτη θέση μέσα από την οποία μπορεί να ζωντανέψει τις δικές του εμπειρίες και τις εμπειρίες των άλλων . Οι άνθρωποι επικοινωνούν , σχετίζονται , εκπαιδεύονται και δίνουν νόημα στον κόσμο μας μέσα από ιστορίες.

Τα κοινωνικά ζητήματα και η ποικιλία των οπτικών τους, θεωρούνται δυνατές ιστορίες, ενσωματωμένες στον πραγματικό κόσμο. Όταν αφηγούμαστε την ιστορία μας, επικοινωνούμε την άποψή μας για τον κόσμο στους άλλους και τους δίνουμε τη δυνατότητα να εμπλουτίσουν τη δική τους άποψη για τον κόσμο.

Γιατι;

Η αφήγηση ιστοριών ως εκπαιδευτική προσέγγιση μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους δασκάλους για να βοηθήσει τους μαθητές να δομησουν και να αποδομήσουν τη γνώση για τον κόσμο, να δείξουν πώς να ενεργούν σε σημαντικά ζητήματα και να δημιουργήσουν τις δικές τους ιστορίες.

Πως;

Φέρνοντας τους μαθητές αντιμέτωπους με οικείες καταστάσεις κάνει τη μαθησιακή εμπειρία εμπειρία ξεκάθαρη και εύκολη στη σκέψη. Με αυτόν τον τρόπο, οι ιστορίες των μαθητών μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την βαθύτερη κατανόηση πολύπλοκων ζητημάτων. Ένα σημαντικό σημείο προσοχής που πρέπει να συζητηθεί με τους μαθητές είναι ότι οι ιστορίες μπορεί να αποτελέσουν ρητορικά εργαλεία χειραγώγησης.

Ιστορίες ως εργαλεία μάθησης

Οι ιστορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν :

- ως έναυσμα για μάθηση
- για την επεξεργασία πληροφοριών και την απόκτηση γνώσης
- για την κατανόηση

Μπορούν να διηγηθούν ιστορίες :

- οι μαθητές
- οι εκπαιδευτικοί
- οποιοδήποτε μέλος της κοινωνίας
- ένας άνθρωπος ή ομάδες ανθρώπων

Η μάθηση μέσω ιστοριών απαιτεί οι εκπαιδευτικοί :

- ✓ να σχεδιάσουν δραστηριότητες μέσω των οποίων οι μαθητές αλληλεπιδρούν με τον κόσμο και τον κατανοούν καλύτερα μέσα από την αφήγηση ιστοριών
- ✓ χρησιμοποιούν την αφήγηση ιστοριών ως διδακτικό εργαλείο για να εισάγουν θέματα βιώσιμης ανάπτυξης στην τάξη.

Σχεδιαστική σκέψη

Τι;

Η σχεδιαστική σκέψη είναι μια προσέγγιση στην μάθηση. Η σχεδιαστική σκέψη είναι μια προσέγγιση πέντε βημάτων για (1) τον προσδιορισμό του προβλήματος (2) την συλλογή πληροφοριών για το πρόβλημα (3) την καταγραφή ιδεών για πιθανές λύσεις για το πρόβλημα (4) την εύρεση πιθανών λύσεων και (5) τη δοκιμή των λύσεων αυτών.

Τα πέντε βήματα ονομάζονται και :

1. Ενσυναίσθηση
2. Καθορίζω
3. Συλληψη
4. Πρωτότυπο
5. Δοκιμή

Γιατι;

Ενθαρρύνει τους μαθητές να καλλιεργήσουν την περιέργεια τους και την ικανότητα τους να επεξεργάζονται νέες πληροφορίες και τέλος την ικανότητα τους να δίνουν λύσεις σε προβλήματα.

Πως;

Η μάθηση μέσω της σχεδιαστικής σκέψης απαιτεί δραστηριότητες όπου οι εκπαιδευτικοί ...

- ✓ σχεδιάζουν δραστηριότητες που ακολουθούν τον κύκλο της σχεδιαστικής σκέψης
- ✓ τονίζουν την σημασία της ενσυναίσθησης
- ✓ σχεδιάζουν συνεργατικές δραστηριότητες για μέσα και έξω από την τάξη

Μάθηση βασισμένη στην επίλυση προβλημάτων (Problem Based learning)

Τι;

Η μάθηση βασισμένη στην επίλυση προβλημάτων είναι μια προσέγγιση μέσω της οποίας οι μαθητές μαθαίνουν για ένα θέμα δουλεύοντας σε ομάδες για να λύσουν ένα ανοιχτού τύπου πρόβλημα. Το πρόβλημα είναι αυτό που δίνει το κίνητρο για μάθηση. Στην μάθηση βασισμένη στην επίλυση προβλημάτων πρώτα παρουσιάζεται το πρόβλημα στους μαθητές και έπειτα το εξερευνούν και το αξιολογούν και τέλος παρουσιάζουν τη λύση για το πρόβλημα και κάνουν μια αναφορά για την διαδικασία. Η μάθηση βασισμένη στην επίλυση προβλημάτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σύντομες δραστηριότητες ή κοινότητες που απαιτούν πολλές διδακτικές ώρες ..

Γιατι;

Στόχος του μοντέλου της μάθησης βασισμένη στην επίλυση προβλημάτων δεν είναι η επίλυση του προβλήματος αλλά η δημιουργία μιας ξεκάθαρης δομής μέσω της οποίας οι μαθητές μπορούν να πάρουν τον έλεγχο και να αποκτήσουν βαθιά γνώση για το θέμα. Η μάθηση μέσω της επίλυσης προβλημάτων οδηγεί σε πιο ευέλικτα μοντέλα μάθησης και εφαρμογή της γνώσης σε πραγματικές καταστάσεις.

Πως;

Μαθαίνοντας μέσω της μάθησης μέσω επίλυση προβλημάτων απαιτεί οι εκπαιδευτικοί ...

- ✓ διατυπώνουν ρητά τα αποτελέσματα της μάθησης
- ✓ αποφασίζουν για ένα κοινωνικό ζήτημα που θα το παρουσιάσουν στους μαθητές
- ✓ δημιουργήσουν σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για την εργασία σε ομάδες και αναθέσουν ρόλους στους μαθητές.

Μάθηση μέσω υλοποίησης πρότζεκτ (Project-Based Learning)

Τι;

Το Project Based Learning είναι μια μέθοδος διδασκαλίας μέσω της οποίας οι μαθητές αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες, δουλεύοντας για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για να διερευνήσουν και να δώσουν απάντηση σε μια αυθεντική, συναρπαστική και πολύπλοκη ερώτηση, πρόβλημα ή πρόκληση. Κατά το σχεδιασμό του μαθησιακού περιβάλλοντος, ο εκπαιδευτικός δημιουργεί ευκαιρίες στους μαθητές να φτάσουν στα επιθυμητά μαθησιακά αποτελέσματα.

Γιατι;

Η διαδικασία της εργασίας προς ένα τελικό έργο είναι το όχημα για να μάθουν οι μαθητές.

Πως;

Η μάθηση μέσω πρότζεκτ απαιτεί ο εκπαιδευτικός να δημιουργήσει ένα μαθησιακό περιβάλλον μέσω του οποίου ..

- ✓ οι μαθητές ερευνούν το θέμα σε βάθος, σκέφτονται κριτικά και αγωνίζονται για την αριστεία
- ✓ οι μαθητές εργάζονται στα πρότζεκτ τα οποία έχουν νόημα και σχετίζονται με την κουλτούρα τον τρόπο ζωής και το μέλλον των μαθητών.
- ✓ η δουλειά των μαθητών να παρουσιάζεται δημόσια, να αποτελέσει εναυσμα για συζήτηση και να δεχεται κριτική.

- ✓ οι μαθητές να συνεργάζονται με άλλους μαθητές ή να τους καθοδηγούν μέτρητες ή ειδικοί για το θέμα που ερευνούν.
- ✓ οι μαθητές χρησιμοποιούν μια διαδικασία διαχείρισης έργου που τους επιτρέπει να προχωρήσουν αποτελεσματικά από την έναρξη έως την ολοκλήρωση του έργου.

Μικτή μάθηση για ενεργοποίηση μάθησης

Η μικτή μάθηση είναι η ενσωμάτωση των παιδαγωγικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται στην φυσική τάξη σε ένα ψηφιακό περιβάλλον. Το Digital Destiny αναφέρεται σε δραστηριότητες που υλοποιούνται στην φυσική τάξη με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων είτε σε ψηφιακές δραστηριότητες που συμπληρώνουν το μάθημα στο σπίτι. Συνεπώς, τα σχολεία πρέπει να διαθέτουν ελάχιστο εξοπλισμό για να μπορέσει να εφαρμοστεί αυτή η μικτή μέθοδος, όπως: Wi-Fi, φορητοί υπολογιστές, tablet, επιτραπέζιοι υπολογιστές, smartphone, ψηφιακή πλακέτα... Τα σχολεία δεν χρειάζονται μόνο τον κατάλληλο εξοπλισμό, αλλά οι μαθητές και οι δάσκαλοι χρειάζονται επίσης ψηφιακές ικανότητες.

Η μικτή μάθηση είναι ένα αποτελεσματικό εργαλείο για τη συμμετοχή των οικογενειών των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία. Η τεχνολογία και οι εφαρμογές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την επικοινωνία με τους γονείς σχετικά με το περιεχόμενο και μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για συνεργασία μέσω διαδικτυακών ερευνών, διαλόγου, εγγραφής βίντεο, ψηφιακής αφήγησης κ.λπ. για μικτή μάθηση.

Συνδυάζοντας τις ψηφιακές δεξιότητες, δεξιότητες βιώσιμης ανάπτυξης και τη ψηφιακή συμπερίληψη που απαιτούνται σε μικτά περιβάλλοντα μάθησης

Το Digital Destiny δίνει ιδιαίτερη σημασία στην «ψηφιακή ένταξη» δηλ στις ενέργειες και λύσεις που απαιτούνται για την πρόληψη του ψηφιακού αποκλεισμού, ώστε όλοι να μπορούν να συμμετέχουν στην ψηφιακή κοινωνία. Το Digital Destiny εστιάζει στις ανάγκες και τις ευκαιρίες των μαθητών, των δασκάλων και των γονέων για τη δημιουργία ισχυρών συνδυασμένων εργαλείων. (Mediawijs, 2021).

Οι ψηφιακές ικανότητες αποτελούν συχνά προϋπόθεση για τη δημιουργία ευκαιριών εκμάθησης ικανοτήτων για την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Καθώς η κοινωνία γίνεται όλο και πιο ψηφιακή, οι άνθρωποι πρέπει να μπορούν να πλοηγούνται στον ψηφιακό και τεχνολογικό κόσμο. Ωστόσο, δεν είναι όλοι ψηφιακά εγγράμματοι και μερικοί άνθρωποι είναι ψηφιακά αποκλεισμένοι από την κοινωνία. Αυτό συμβαίνει, όχι μόνο με τους ενήλικες, αλλά και με τα παιδιά. Με έμφαση στην ψηφιακή συμπερίληψη, το υλικό του Digital Destiny εστιάζει στον σχεδιασμό χωρίς αποκλεισμούς. Τα εργαλεία είναι εύκολα στη χρήση με απλή γλώσσα, ώστε να μπορούν να τα χειριστούν όλοι. Συνδυάζοντας τη σχεδίαση χωρίς αποκλεισμούς, την εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη και τις μικτές μαθησιακές δραστηριότητες, το Digital Destiny δημιουργεί την ευκαιρία να κλείσει το χάσμα στον ψηφιακό αποκλεισμό. Οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να μάθουν ο ένας από τον άλλο πώς να χρησιμοποιούν συγκεκριμένες συσκευές μέσω της κοινωνικής δομημένης μάθησης, στην οποία ο δάσκαλος καλύπτει το κενό με άλλες ψηφιακές δεξιότητες που πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές για να ζήσουν σε μια σύγχρονη ψηφιακή κοινωνία.

